

ISSN 2411-345X (Print)
ISSN 2415-7198 (Online)

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

**МІЖНАРОДНІ
ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ:
НАУКОВІ ПОШУКИ
І ЗНАХІДКИ**

МІЖВІДОМЧИЙ ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ЗАСНОВАНИЙ 1991 р.

Випуск 27

Київ — 2018

УДК 94(477):[327+001.891]

Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. Вип. 27: Міжвідомчий збірник наукових праць. Відп. ред. С.В. Віднянський. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2018. 383 с.

У збірнику наукових праць, присвяченому пам'яті визначного вченого-богеміста, члена-кореспондента НАН України Ірини Миколаївни Мельникової, висвітлюються проблеми історії зовнішньої політики України, всесвітньої історії, методології, архівознавства та історіографії. Спеціальну рубрику присвячено 100-річчю утворення Чехословацької республіки й 50-річчю «Празької весни» 1968 року.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту історії України
НАН України, протокол № 6 від 26 червня 2018 р.*

Редакційна колегія:

С.В. Віднянський, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, Інститут історії України НАН України (*відповідальний редактор*);

О.А. Іваненко, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут історії України НАН України (*відповідальний секретар*);

Л.М. Алексієвцев, доктор історичних наук, професор, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка;

Г.В. Боряк, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, Інститут історії України НАН України;

І.І. Вовканич, доктор історичних наук, професор, Ужгородський національний університет;
Мар'ян Гайдош, кандидат історичних наук, професор, Інститут суспільних наук Словацької академії наук (Кошице, Словацька Республіка);

О.М. Горенко, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут історії України НАН України;

Л.О. Зашкільняк, доктор історичних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка;

О.Є. Лисенко, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

О.О. Маврін, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України;

А.Ю. Мартинов, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

І.Б. Матяш, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;
Дорота Міхалюк, доктор габлітований, професор, Університет Миколая Коперника (Торунь, Республіка Польща);

О.С. Рубльов, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

В.Є. Снапковський, доктор історичних наук, професор, Білоруський державний університет (Мінськ, Республіка Білорусь).

Рецензенти: **В.М. Даниленко**, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України;

О.П. Машевський, доктор історичних наук, професор.

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: 04.02.2003 р., серія КВ № 6938.

Реєстрація в ДАК України: Наказ МОН України № 515 від 16.05.2016 р. (спеціальність: «Історичні науки»).

Реєстрація в міжнародних базах даних: Centrum Otwartej Nauki (CeON) (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polska Akademia Nauk i Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich); Google Scholar; Slavic Humanities Index (Canada); The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (Polska Akademia Nauk, Akademie Věd České Republiky, Magyar Tudományos Akadémia, Slovenská Akadémia Vied).

© Інститут історії України НАН України, 2018

Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 500, Київ, Україна, 01001
тел. +38 044 279 8704, факс +38 044 279 6362, e-mail: vsesvit_vid@ukr.net

UDC 94(477):[327+001.891]

International Relations of Ukraine: scientific searches and findings. Issue 27: Interagency collected scientific papers. Ed. by S.V. Vidnyanskyj. Kyiv: Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, 2018. 383 p.

The collection of scientific papers, dedicated to the memory of the eminent bohemist, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine Iryna Mykolaivna Mel'nykova, covers issues in the history of Ukraine's foreign policy, world history, methodology, archival studies and historiography. A special section is devoted to the one hundredth anniversary of the founding of the Czechoslovak Republic and the fiftieth anniversary of the Prague Spring 1968.

Recommended for publication by the Academic Senate of the Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine, Protocol No. 6, June 26, 2018.

E d i t o r i a l   b o a r d :

S.V. Vidnyanskyj, Doctor of History, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine (*Executive Editor*);

O.A. Ivanenko, PhD in History, Senior Researcher, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine (*Executive Secretary*);

L.M. Alexiyevets, Doctor of History, Professor, Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University;

H.V. Boriak, Doctor of History, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

Marian Gajdoš, PhD in History, Professor, Institute of Social Sciences of the Slovak Academy of Sciences (Košice, the Slovak Republic);

O.M. Gorenko, PhD in History, Senior Researcher, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

O.E. Lysenko, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

A.Yu. Martynov, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

I.B. Matiash, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

A.A. Mavrin, PhD in History, Senior Researcher, M.S. Hrushevskyyi Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine;

Dorota Michaluk, Doctor Habilitatus, Professor UMK, Nicolaus Copernicus University (Toruń, the Republic of Poland);

O.S. Rubliov, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

V.E. Snapkovsky, Doctor of History, Professor, Belarusian State University (Minsk, the Republic of Belarus);

I.I. Vovkanych, Doctor of History, Professor, Uzhhorod National University;

L.O. Zashkil'nyak, Doctor of History, Professor, Ivan Franko National University of Lviv.

R e v i e w e r s : **V.M. Danylenko**, Doctor of History, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine;
O.P. Mashevskyyi, Doctor of History, Professor.

Certificate on the state registration for the printed media: 04.02.2003, "KV" No. 6938.

Registration in the State Assessment Committee: the Order No.515, dated from May 16, 2016, of the Ministry of Education and Science of Ukraine (Academic specialty: "History").

Registration in the international databases: Centrum Otwartej Nauki (CeON) (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polska Akademia Nauk i Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich); Google Scholar; Slavic Humanities Index (Canada); The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (Polska Akademia Nauk, Akademie Věd České Republiky, Magyar Tudományos Akadémia, Slovenská Akadémia Vied).

© Institute of History of Ukraine
of the NAS of Ukraine, 2018

Address of the editorial office: 4, Mykhailo Hrushevskyyi Street, office 500, Kyiv, 01001, Ukraine
Tel. +38 044 279 87 04, fax +38 044 279 63 62, e-mail: vsesvit_vid@ukr.net

ЗМІСТ

<i>Слово про вченого і вчителя: до 100-річчя від дня народження Ірини Миколаївни Мельникової (1918–2010)</i>	9
--	---

ДО 100-РІЧЧЯ УТВОРЕННЯ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ І 50-РІЧЧЯ «ПРАЗЬКОЇ ВЕСНИ» 1968 РОКУ

<i>Гайдош Мар'ян, Конечни Станіслав.</i> Становище русинської та української меншини в Словаччині в умовах історичного розвитку Чехословаччини (1918–1992 рр.) (словацькою мовою)	28
<i>Вовканич Іван, Шніцер Ігор.</i> Словацьке національне питання в ЧССР напередодні «Празької весни» 1968 року	55
<i>Віруцька Світлана.</i> Вплив чехословацьких подій 1968 року на суспільні настрої країн Центральної та Південно-Східної Європи	70
<i>Дмитрук Володимир.</i> Реакція українського суспільства на події 1968 року в Чехословаччині	84
<i>Постоловський Руслан, Слесаренко Андрій.</i> «Празька весна» 1968 року в Чехословаччині в українській історіографії	106

З ІСТОРІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

<i>Матяш Ірина.</i> Українсько-угорські відносини (1918–1991 рр.): інституційний аспект	120
<i>Мартинов Андрій.</i> Діяльність української дипломатії у Раді Безпеки ООН (2016–2017 рр.)	146

ПРОБЛЕМИ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

<i>Бевзюк Євгеній.</i> Інтеграційна ідея на Слов'янському конгресі в Празі 1848 року	164
<i>Іваненко Оксана.</i> Єврейське шкільництво на теренах Київського навчального округу (80–90-ті рр. XIX ст.)	186
<i>Вялова Юлія.</i> Діяльність Леона Василевського на посаді міністра закордонних справ першого уряду відродженої Республіки Польща	209
<i>Антипова Олена.</i> Міжнародне відлуння суспільно-політичної кризи 1956 року в Польщі	228
<i>Петраускас Олена.</i> Політика «позитивної дії» щодо афроамериканців у США: історична ретроспектива	247
<i>Піскіжова Владислава.</i> Роль Спільки греків України в становленні національно-культурного руху грецької спільноти незалежної України	273
<i>Харлан Ганна.</i> «Нова Східна Європа» в суспільно-політичному дискурсі ФРН (2004–2017 рр.)	295

МЕТОДОЛОГІЧНІ, АРХІВОЗНАВЧІ ТА ІСТОРИОГРАФІЧНІ СТУДІЇ

<i>Горенко Олег.</i> Трансформація життєвого світу й гуманістичний антропоцентризм історіописання	314
<i>Тодорова Наталія, Тодорова Анна.</i> Глобалізація і роль англійської мови (англійською мовою)	331
<i>Боровець Іван.</i> Розвиток архівної справи у Словацькій Республіці	349
<i>Вегеш Микола, Віднянський Степан.</i> Рецензія на монографію Д. Домбровського: Польща і Закарпаття: 1938–1939. Київ: Темпора. 2012. 392 с.	363
<i>Петраш Рене.</i> Рецензія на монографію М. Гайдоша та С. Конечни: <i>Ukrajinská menšina na Slovensku jako objekt a subjekt politiky (1945–1953)</i> . I–II. Prešov: UNIVERSUM-EU, 2013, 2014 (чеською мовою)	374

ХРОНІКА

<i>Боряк Геннадій, Віднянський Степан.</i> Мар'ян Гайдош: до 70-річчя відомого словацького історика-україніста	380
--	-----

CONTENTS

<i>Words Dedicated to a Scholar and Teacher: for the Hundredth Anniversary of the Birth of Iryna Mykolaivna Mel'nykova (1918–2010)</i>	9
--	---

FOR THE ONE HUNDREDTH ANNIVERSARY OF THE FOUNDING OF THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC AND THE FIFTIETH ANNIVERSARY OF THE PRAGUE SPRING 1968

<i>Gajdoš Marian, Konečný Stanislav. The Legal and Social Status of the Ethnic Minority of Ruthenians and Ukrainians in Slovakia during the Existence of the Czechoslovak State (1918–1992)</i>	28
<i>Vovkanych Ivan, Shnitser Ihor. The Slovak National Issue in ČSSR on the eve of the Prague Spring 1968</i>	55
<i>Virutska Svetlana. The Influence of the Czechoslovak Events in 1968 on the Public Opinions in Central and South-Eastern Europe Countries</i>	70
<i>Dmytruk Volodymyr. The Reaction of Ukrainian Society on the Events of 1968 in Czechoslovakia</i>	84
<i>Postolovskyy Ruslan, Slesarenko Andrij. The Prague Spring 1968 in Czechechoslovakia in Ukrainian Historiography</i>	106

FROM THE HISTORY OF UKRAINE'S FOREIGN POLICY

<i>Matiash Iryna. Ukrainian-Hungarian Relations (1918–1991): Institutional Aspect</i>	120
<i>Martynov Andriy. The Activity of the Ukrainian Diplomacy at the UN Security Council (2016–2017)</i>	146

ISSUES OF WORLD HISTORY

<i>Bevzyuk Evgen. Integration Idea at the Prague Slavic Congress of 1848</i>	164
<i>Ivanenko Oksana. Jewish School Education in the Kyiv Educational District in the 1880s–1890s</i>	186
<i>Vialova Iuliia. Leon Wasilewski's Activity as the Minister of Foreign Affairs of the First Government of the Revived Republic of Poland</i>	209
<i>Antypova Olena. The International Community's Response to the 1956 Socio-Political Crisis in Poland</i>	228
<i>Petrauskas Olena. Affirmative Action Policy towards African Americans in the US: Historical Retrospective</i>	247
<i>Piskizhova Vladyslava. The Role of the Union of Ukrainian Greeks in the Development of the National and Cultural Movement of the Greek Community of Independent Ukraine</i>	273

Kharlan Hanna. The “New Eastern Europe” in the Socio-Political Discourse of the Federal Republic of Germany (2004–2017)..... 295

METHODOLOGICAL, ARCHIVAL AND HISTORIOGRAPHICAL STUDIES

Gorenko Oleg. Transformation of Life World and Humanistic Anthropocentrism of Historiography..... 314

Todorova Nataliya, Todorova Anna. Globalization and the Role of the English Language..... 331

Borovets Ivan. The Development of Archives in the Slovak Republic..... 349

Vehesh Mykola, Vidnyanskyj Stepan. Review of the Monograph by Dariusz Dąbrowski: Poland and Transcarpathia: 1938–1939. Kyiv: Tempora. 2012. 392 p. 363

Petráš René. Review of the Monograph by Marian Gajdoš, Stanislav Konečný: Ukrajinská menšina na Slovensku jako objekt a subjekt politiky [The Ukrainian Minority in Slovakia as an Object and Subject of Politics] (1945–1953). I–II. Prešov: UNIVERSUM-EU, 2013, 2014 374

CHRONICLE

Boriak Hennadii, Vidnyanskyj Stepan. Marian Gajdoš: for the Seventieth Birthday of a Famous Slovak Historian, an Expert on Ukrainian Studies..... 380